

Treball de final de grau

Codi: 101628
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500261 Pedagogia	OB	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Patricia Olmos Rueda
Correu electrònic: patricia.olmos@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

El Treball Fi de Grau, com el seu nom indica, és la última de les assignatures que es cursen en relació al grau. Per aquesta raó, es recomana que es matriculi el curs que es cregui que s'acabarà el grau.

Per poder matricular el Treball de Fi de Grau, cal haver superat com a mínim dos terços del total de crèdits del pla d'estudis

Objectius

El Treball de Fi de Grau (TFG) és un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca de nivell bàsic o una innovació que es desenvolupi en el camp professional de l'àmbit de la titulació. En qualsevol dels casos, el TFG haurà de tenir tots els apartats propis d'un treball de recerca i haurà de servir perquè puguin emergir les competències i coneixements associats al Grau en Pedagogia.

El TFG es realitza mitjançant una activitat majoritàriament autònoma, a partir d'una temàtica pactada amb el professorat que s'encarregarà de supervisar-ne la seva realització.

El document final TFG ha de ser diferent i individualitzat per a cada estudiant, per tant no es podran acceptar treballs que presentin cap apartat que sigui igual a la d'un altre treball presentat. Això, però, no impedeixi que els i les estudiants puguin compartir coneixements i fer part de la recerca conjuntament.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als contextos educatius i formatius, en les modalitats presencials i virtuals.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.

- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i formativa.
- Impulsar processos de millora a partir dels resultats obtinguts de les investigacions o de processos de detecció de necessitats.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir els principals referents conceptuals i epistemològics que conformen les principals teories de l'educació.
2. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
3. Analitzar la realitat educativa actual aplicant els conceptes filosòfics i antropològics adequadament.
4. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
5. Comprendre els referents teòrics i legals de les institucions educatives i demostrar un coneixement de la diversitat d'accions que componen el seu funcionament.
6. Comprendre les característiques i condicionaments que conformen les propostes educatives en contextos de diversitat.
7. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
8. Dissenyar plans i programes adaptats als contextos educatius i formatius en les modalitats presencials i virtuals.
9. Dissenyar projectes i accions adaptades als contextos educatius i als destinataris de les mateixes.
10. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
11. Formular adequadament problemes i hipòtesis d'investigació en contextos reals o simulats.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
14. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
15. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
16. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
17. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
18. Redactar informes de context socioeducatiu en un territori a partir de l'obtenció de dades del mateix.
19. Seleccionar les estratègies i procediments de canvi d'acord al context.
20. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
21. Valorar la correcció, adequació i acceptabilitat en produccions orals i escrites.

Continguts

El TFG ofereix un ampli ventall de temàtiques vinculades a les diferents àrees de coneixement de la titulació

Metodologia

L'assignatura del TFG no té activitats de docència dirigida. És per això que l'aula virtual habilitada a través del Campus Virtual és l'espai d'intercanvi d'informació entre l'equip de coordinació, la figura tutora i l'alumnat, a més de l'espai on cal lliurar les diferents evidències que es demanen al llarg del curs. És imprescindible, doncs, que l'alumnat consulti l'aula virtual periòdicament, així com l'adreça de correu electrònic associada a la mateixa, per garantir que rep totes les informacions necessàries per fer-ne un bon seguiment.

L'alumnat pot seleccionar la temàtica del TFG d'entre les disponibles per rigorós ordre d'expedient acadèmic, durant el període que s'estableix a l'inici de curs.

La metodologia del treball es divideix en sessions de supervisió, de treball autònom, i d'activitats d'avaluació. L'activitat supervisada conté dos formats diferents de tutories que tan poden ser en grup com individuals: les tutories obligatòries i les tutories d'ampliació. S'estableixen 8 tutories obligatòries repartides en les diferents

fases del procés. L'alumnat podrà sol·licitar també fins a 8 hores més de tutories d'ampliació, que es pactaran entre l'alumnat i la figura tutora. Les tutories obligatòries són presencials. La primera tutoria obligatòria es recomana que sigui grupal. L'alumnat que estigui en programes de mobilitat pot realitzar totes les tutories virtualment.

L'elaboració del TFG es planteja com un procés continu amb 3 fases diferents: una d'inici en la que s'especifica i es planteja el treball (amb una càrrega de treball aproximada per l'alumnat de 25 hores), una fase de desenvolupament (amb aproximadament 75 hores de càrrega), i una fase de finalització i tancament que comporta la presentació de l'informe (amb aproximadament 50 hores de càrrega).

El procés del TFG s'iniciarà amb una sessió plenària on s'explicaran els aspectes generals de l'elaboració del TFG.

Dins el procés, cal fer:

- Una 1a. tutoria obligatòria sobre Temes i Objectius, abans del 3 de novembre, convocada per la figura tutora una vegada s'hagin publicat definitivament les assignacions de temàtiques. Durant aquesta tutoria, es programaran de mutu acord la resta de tutories obligatòries -que no haurien de superar les 16h de dedicació- i les tutories d'ampliació -que no haurien de superar les 8h.
- Una 2a. tutoria obligatòria sobre el Plantejament del projecte abans del 1r lliurament.
- Una 3a. tutoria obligatòria sobre el Desenvolupament abans del 2n lliurament.
- Una 4a. i darrera tutoria obligatòria sobre Metodologia i Resultats abans del darrer lliurament (Informe final del TFG).

Durant aquest procés l'alumnat ha de lliurar les 3 evidències d'avaluació (que es detallen en l'apartat d'Avaluació) obligatòriament en les dates establertes. Tots els lliuraments es faran per l'espai virtual habilitat.

ORIENTACIÓ I TIPOLOGIA DEL TFG

L'alumnat pot triar entre dues tipologies diferents a l'hora d'enfocar i estructurar el TFG: l'opció professionalitzadora i l'opció d'investigadora (que pot ser de recerca de nivell bàsic sobre un tema o d'aprofundiment sobre un concepte teòric). Independentment de l'opció triada, pot consensuar amb la figura tutora entre presentar-lo en forma de memòria o en format d'article científic.

Tant si es fa en format memòria com en format article, ha de ser escrit en CATALÀ.

Tots els treballs han de presentar un apartat de referències (referenciades al text i citades segons la normativa APA). La normativa APA es pot consultar a: https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf

A) OPCIÓ PROFESSIONALITZADORA. Formulació d'un projecte d'intervenció / innovació en un context socioeducatiu particular.

Aquesta modalitat de TFG permet considerar quatre tipologies de treballs:

- TFG d'intervenció. Consisteix en desenvolupar una proposta d'actuació educativa o socioeducativa en un context específic. Aquesta modalitat pot concretar-se en: a) l'estudi diagnòstic d'aquella realitat, b) el disseny i implementació d'un projecte en un àmbit professional, c) l'avaluació d'un projecte ja existent (cal que el projecte estigui sent implementat).
- TFG de creació i innovació. Consisteix en desenvolupar una proposta adreçada a la creació, elaboració, disseny de productes o serveis educatius i/o socioeducatius en un context específic.
- TFG d'emprenedoria. Consisteix en desenvolupar una proposta d'emprenedoria (tradicional o social) en l'àmbit educatiu i/o socioeducatiu.
- TFG d'Aprenentatge i Servei (ApS). Aquesta modalitat consisteix en la realització d'un treball d'aplicació real en una entitat i requerirà de la coordinació amb l'entitat per desenvolupar el projecte, sempre sota la supervisió del tutor/a acadèmic/a (més informació a [Més que un TFG!](#)). Aquesta opció només admet TFG anuals (exclosos convocatòria de Febrer).

En el cas de projectes de TFG que es contextualitzin en el mateix centre o institució a on realitzin les pràctiques, podran beneficiar-se de l'anàlisi de context, i altres dades; però en CAP CAS es poden escriure ambdós informes amb el mateix contingut. És a dir, la memòria de pràctiques i el TFG no pot ser igual en cap dels seus apartats. Això es considerarà auto plag i per tant, un suspès al TFG.

B) OPCIÓ D'INVESTIGACIÓ

- TFG Proposta de recerca empírica. Consisteix en una proposta de treball d'anàlisi que inclourà un marc teòric, una hipòtesi de treball o objectius, una part empírica amb els seus resultats, discussió i conclusions. Aquesta modalitat hauria d'incloure metodologies i tècniques bàsiques d'investigació (recerca, selecció i utilització d'eines per captar informació així com anàlisi i interpretació de la informació).
- TFG Aprofundiment basada en revisió bibliogràfica sistemàtica. Consisteix en un estudi de fonamentació teòrica (assaig o monogràfic) que comporta una anàlisi teòrica, crítica o comparativa com a base per a una exposició o argumentació en profunditat sobre un tema. Aquesta modalitat ha d'incloure una revisió bibliogràfica àmplia sobre la temàtica a estudiar i una discussió explícita en relació als marcs teòrics i als coneixements disponibles

ESTRUCTURA DE L'INFORME FINAL O MEMÒRIA DEL TFG (3a evidència d'avaluació)

Independentment de l'opció de TFG triada (professionalitzadora o investigació), la 3a evidència d'avaluació, que es correspon amb la l'Informe o Memòria final del TFG, es pot presentar en dos formats diferents.

1) FORMAT MEMÒRIA

L'estudiant que presenti el TFG en aquest format haurà de seguir els següents aspectes formals de presentació:

- Extensió d'uns 70.000 caràcters (espais inclosos). Apartat de referències bibliogràfiques i annexos a part, on s'inclourà informació complementària (no forma part del cos del treball).
- La portada ha de incloure:
 - Universitat Autònoma de Barcelona
 - Nom de l'autor/a
 - Títol del TFG
 - Data i convocatòria de lliurament
 - Grau cursat
 - Nom i departament de la figura tutora

Després de la portada, caldrà incloure un índex del TFG amb número de pàgines i el treball haurà d'estar paginat correctament. També caldrà incloure un resum en català, castellà i anglès.

2) FORMAT ARTICLE CIENTÍFIC

L'estudiant que triï presentar el TFG en aquest format haurà de seguir una política de presentació semblant al que una revista científica o de divulgació pot exigir als autors. Es tracta de simular que l'estudiant ha de presentar el text per a ser publicat. Per a això, es proposen les pautes genèriques següents:

- Han de tenir una extensió d'uns 30.000 caràcters espais inclosos) (aproximadament 10-12 pàgines DINAA4).
- Resum de 7 o 8 línies en català més la traducció del resum en anglès.
- Llista d'entre 5 i 8 paraules clau.
- Apartat de referències bibliogràfiques, citades al text segons la normativa APA.
- Esquema: introducció, definició del context, plantejament teòric, exposició de metodologia o planificació proposada, resultats obtinguts, discussió, conclusions i valoracions finals.
- S'hi poden adjuntar, al final del text, esquemes, taules gràfics fotografies i gravacions de vídeo o àudio que facin més comprensible el contingut de l'article.
- La portada ha d'incloure
 - Universitat Autònoma de Barcelona
 - Nom de l'autor/a i correu electrònic

Títol del TFG
Data i convocatòria de lliurament
Grau cursat
Nom i departament de la figura tutora

En el cas que la figura tutora ho veiés factible, es pot animar a l'alumnat a publicar l'article en una revista. La figura tutora hauria, doncs, d'ajudar a l'alumnat en l'adaptació de l'article als criteris de rigor i presentació de la revista escollida. La propietat intel·lectual del TFG serà de la persona autora del treball. En el cas que es procedeixi a la seva divulgació, es requerirà el consentiment tant la persona autora com de la figura tutora, que haurà de constar com a coautor/a en segon terme.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessió plenària	2	0,08	7, 8, 9, 16, 17
Tipus: Supervisades			
Tutories	14	0,56	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	284	11,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Avaluació

L'avaluació del TFG del Grau de Pedagogia sorgeix de dues activitats diferenciades:

- Informe de Treball.
- Defensa del treball.

L'informe del treball s'avalua per la figura tutora tres moments diferents i en base a 3 evidències:

- Evidència 1. *Plantejament del projecte*. Aquest document es lliurarà l'11 de novembre (convocatòria febrer) o 16 de desembre (convocatòria juny i setembre), i representa el 15% de la nota final.
- Evidència 2. *Desenvolupament*. Aquest document es lliurarà el 9 de desembre (convocatòria febrer) o el 3 de març (convocatòria juny i setembre) i representa el 30% de la nota final.
- Evidència 3. *Informe Final*. Aquest document, que ha de seguir l'esquema explicat anteriorment es lliurarà el 20 de gener (convocatòria febrer), el 2 de juny (convocatòria juny) o el 1 de setembre (convocatòria setembre) i representa el 55% de la nota final.

Aquests tres lliuraments són obligatoris i no re-avaluables. Si un alumne/a no entrega alguna de les evidències, la nota d'aquella evidència serà un 0. Aquests documents s'han de lliurar obligatòriament a través de l'espai virtual habilitat per la coordinació de la titulació en els terminis establerts. Les retroaccions de la figura tutora també s'han d'enviar a través d'aquest espai com a molt tard 15 dies després de la data de tancament del lliurament en la convocatòria ordinària.

Tant les característiques dels tres documents com les rúbriques d'avaluació dels mateixos es publicaran a l'espai virtual.

Per altra banda, el TFG s'avalua per un tribunal de tres figures docents del Grau en Pedagogia amb el següent procediment:

- Els tribunals es realitzaran:
 - Convocatòria de febrer: al llarg de la setmana del 13 al 16 de febrer.
 - Convocatòria de juny: al llarg de la setmana del 26 al 30 de juny.
 - Convocatòria de setembre: 6 de setembre.
- L'horari marc dels tribunals serà de 9:00 a 14:00 hores.
- La presentació del TFG davant del tribunal es desenvoluparà en un màxim de 10 minuts. El tribunal farà les preguntes o consideracions que cregui convenientes.
- Per tal d'avaluar el TFG el tribunal disposa d'una rúbrica que es farà pública a l'espai virtual habilitat.
- Els i les estudiants estan obligats i obligades a assistir a tot l'acte de presentació de TFG del tribunal que tinguin assignat.
- Atès que les defenses són públiques, a més a més del tribunal i de l'alumnat convocat, hi podran assistir com a públic altres persones que ho desitgin, sempre i quan respectin els horaris i procediments de la defensa del TFG.

La qualificació final del TFG és la resultant de l'avaluació de la figura tutora i del tribunals en els percentatges assignats a cada activitat. Per tal de superar l'assignatura cal tenir aprovades cadascuna de les dues activitats (informe de treball i defensa del treball) amb una qualificació mínima de 5. Si una de les activitats està suspesa, aquesta serà la qualificació que constarà a l'acta.

En cas que es detecti un % de plagi superior al 20% la nota del TFG serà 0. Encara que l'alumnat pugui treballar una mateixa temàtica, el document d'informe final ha de ser inèdit i completament individual. D'acord amb la normativa de la UAB es valorarà l'execució d'altres mesures com l'obertura d'un expedient acadèmic.

Per poder presentar el treball en la convocatòria de setembre cal que l'alumnat sol·liciti el canvi de convocatòria a Gestió Acadèmica en el període establert. En cas contrari, la nota que apareixerà a la convocatòria de juny serà un NO Avaluable i no hi haurà convocatòria de setembre.

La convocatòria de febrer serà possible quan es donin les condicions requerides.

A la taula següent es recull el calendari de lliuraments, tutories i activitats relacionades amb el TFG del Grau en Pedagogia pel què fa l'elaboració de l'informe del TFG.

Moments	Responsable	Temporalització	Hores	% Avaluació	Data d'entrega Màxima	Data de retorn de l'avaluació
Presentació TFG	Coordinació	Set 2. (1r Sem)	1,5			
Temes i objectius	Figura tutora	Set. 6-8 (1r Sem)	1,5			
Plantejament del projecte.		Set. 13-14 (1r Sem)	1,5	15%	11/11/2022 (convocatòria febrer)	18/11/2022
					16/12/2022 (convocatòria juny)	13/01/2023

Desenvolupament	Set 3-4 (2n Sem)	1,5	30%	09/12/2022 (convocatòria febrer)	16/12/2022
				03/03/2023 (convocatòria juny)	17/03/2023
Metodologia, resultats	Set 11-12 (2n Sem)	1,5			
Lliurament de l'informe final de TFG			55%	20/01/2023 (convocatòria febrer)	29/01/2023
				02/06/2023 (convocatòria juny)	16/06/2023
				01/09/2023 (convocatòria setembre)	04/09/2023

Un cop es concreti l'alumnat que es presenten a cadascuna de les convocatòries (febrer, juny, setembre), la coordinació farà pública als espais de comunicació (web de la Facultat i espai virtual) la relació de tribunals amb l'assignació de l'alumnat a cadascun d'aquests.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Defensa del treball	40%	0	0	2, 7, 10, 11, 14, 16, 17, 20
Informe del treball	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21

Bibliografia

La bibliografia dependrà del tema que es vulgui desenvolupar, el tutor/a orientarà amb bibliografia més específica. A nivell general es recomana:

Blanch, S., Pérez, E., i Silvente, J. (2018). *Com citar i referenciar en els textos acadèmics. Compilació basada en la normativa APA*. Recuperat de https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf

Caro, M.T. (2015). [Guía de trabajos fin de grado en educación](#). Madrid: Pirámide.

Ferrer, V., Carmona, M., i Soria, V. (Eds.) (2012). *El trabajo de fin de grado. Guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores*. Madrid: McGraw-Hill.

Quivy, R., i Van Carnpenhoudt, L. (2005). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Mexico DF: Limusa.

Sánchez, A., Olmos Rueda, P., Torrado Fonseca, M., i García López, J. (2006). *Trabajos de fin de Grado y Postgrado*. Madrid: ALJIBE

Sancho, J. (2014). [Com escriure i presentar el millor treball acadèmic: guia pràctica per a estudiants i professors](#). Vic: Eumo.

Villar, J.J. (2010). *Cómo hacer un trabajo final de carrera para los estudios de grado: notas para estructurar de manera práctica el trabajo final de carrera y plan de marketing para los estudios de grado*. Barcelona: Astro Uno.

Es pot consultar també el DDD on es publiquen els TFG de MH del grau.

Programari

No s'utilitza programari específic pel desenvolupament d'aquesta assignatura